

A photograph of a snowy street in Hamburg. In the foreground, a large, ornate street lamp stands on a snow-covered base. The lamp has a glass globe and intricate metalwork. In the background, a row of colorful, multi-story buildings with many windows lines the street. The buildings are in various shades of red, brown, and green. The sky is overcast and grey. The overall scene is a winter street scene in a historic city.

Thuis in Hamburg

De binnenstad is stoer, stijlvol en gezellig, zeker rond de kerstdagen

Vanwege al het water wordt Hamburg vaak vergeleken met Venetië en Amsterdam en door de haven met Antwerpen en Rotterdam. Onzin. Hamburg is gewoon zichzelf: robuust, gemütlich en bruisend.

'Ik ben in Liverpool geboren, maar opgegroeid in Hamburg', mijmerde John Lennon ooit over de Noord-Duitse stad. Hamburg is een oude Hanzestad en dankzij de vakwerkhuisen, grachten met trapgevelpanden erlangs, bruggen en gezellige pleintjes voel je je er ook als Nederlander snel thuis. Maar Hamburg is niet kneuterig. De stad heeft de grandeur van een metropool. De opzet is groots en de gebouwen zijn nieuw, schoon en sjiek.

Ruwe bolster, blanke pit

Na de bombardementen van de Tweede Wereldoorlog is alles herbouwd met oog voor de stijl van weleer. De enorme haven, omringd door diverse goede musea en leuke restaurants, en het hippe, altijd bruisende St. Pauli geven Hamburg een stoere uitstraling. Dus niet alleen langs de Alster wandelen, maar ook tot in de late uurtjes met de lokale bevolking en zeelui stappen in de kleurrijke kroegen in het hart van het uitgaanscentrum: de Reeperbahn. Toegegeven, bij de haven van Hamburg

met hijskranen, containerschepen en industrie denk je niet meteen aan een gezellige bestemming voor een stedentrip. Maar dit beeld kan meteen overboord als je Speicherstadt aan de rand van de haven binnenloopt. Begin vorige eeuw was dit nog de plek waar op- en

overslag plaatsvonden en waar de douaniers overuren maakten om alle binnengekomen handel te taxeren en te documenteren. Nu huisvesten de pakhuizen van rode baksteen met bronzen puntdaken en erkers hippe restaurants, theaters en leuke musea. ►

Kerstmarkten

Hamburg is het toppunt van romantiek rond de feestdagen. Hier geen massale kerstmarkten met busladingen landgenoten en stalletjes vol producten 'made in China' en Glühwein uit de fabriek. Wel zijn er kleine marktjes met ambachtslieden die prachtige handgemaakte spullen aan de man brengen. Denk daar een laagje sneeuw, kerstlichtjes, vrolijke Hamburgers en fraai versierde kerstbomen bij en het is onmogelijk om niet in de kerstsfeer te komen.

Op de Rathausmarkt is de grootste kerstmarkt. Hier vind je veel eten en drinken, maar ook ter plekke geblazen kerstballen en handgemaakte hoeden en wanten. Langs de Binnen Alster is het leuk wandelen langs de kerstkraampjes met zoetheid en houten figuurtjes. Loop ook even het Alsterhaus binnen: dat is rond kerstmis schitterend versierd. Een goede plek om een mooi verpakte 'schokolade klaus' te kopen voor onder de kerstboom.

Wie houdt van een kerstmarkt met een knipoog pakt de metro naar de Reeperbahn voor Santa Pauli, de kerstmarkt op de Spielbundenplatz met live optredens en de St. Pauli fanshop in winterse sferen.

Hamburg biedt verrassende combinaties van oud en nieuw (links) en authentieke, chique winkelpassages (rechts)

Erbovenuit torent het operagebouw in aanbouw dat, als het eenmaal klaar is, volgens zeggen de uitstraling van het Sydney Opera House zal overstijgen. Tijdens een korte wandeling door het centrum is het erg gemakkelijk om aan

Zelfs het gloednieuwe Maritiem Museum is in deze stijl gebouwd.

Levend verleden

Even verderop ben je weer gewoon in Duitsland en is een kleine tijdreis naar de geschiedenis van Speicherstadt de moeite waard. In de 100 jaar oude pakhuizen is een drietal aardige musea gevestigd: het Speicherstadt Museum over de levendige handel in tabak, cacao en koffie in dit deel van de haven, het Deutsche Zollmuseum waar je alles over smokkelen en het invoeren van goederen te weten komt en het Spicy's Gewürzmuseum met zo veel verschillende kruiden dat je er het beste maar gewoon je neus kunt volgen.

En wie na dit bezoek zijn maag voelt rammelen, kan lunchen bij Vlet waar een prettige sfeer, goed eten en schitterend uitzicht op de gracht Brooksfleet gegarandeerd zijn.

Aan de andere kant van de Niederbaumbrücke, met een mooi uitzicht op Speicherstadt en de torenspitsen van de Altstadt, doemt het echte havengebied op. In zeilschip Rickmer Rickmers uit 1896 en 's wereld grootste museum-schip Cap San Diego kun je de radio-kamers, bruggen en salons bezoeken. Even verderop is de Landungsbrücken een prima plek om even bij te tanken. Deze promenade aan het water zit tjokvol koffientjes, viscafetaria's en toeristenwinkeltjes.

Volg in Spicy's Gewürzmuseum maar gewoon je neus

Amsterdam te denken. Wat wil je ook met grachten die klinkende namen dragen als Holländischer Brook en waarlangs enorme pakhuizen met trapgevels staan?

Topselectie Hamburg

De meeste hotels liggen bij het Centraal Station. Dit zijn vaak wat verouderde en lawaaiige hotels. In de Neustadt zijn leukere en goed betaalbare hotels met kortingen van soms wel tientallen euro's: reserveer deze hotels via websites als Booking.com of Hotels.com. Achter de prijs staat een B gevolgd door een cijfer. Dat is de waardering van gasten die er boekten via www.booking.com. Kies voor de vermelde telefoonnummers 00 49 40.

1. Madison Hotel

Op steenworp afstand van Speicherstadt. Grote, nette studio's en lofts met veel hout en aardedinten. Het Madison straalt rust uit en het personeel is erg vriendelijk. Het heeft een dakterras met zicht op de haven en Neustadt.

37 66 60, www.madisonhotel.de, €130, B: 9,1.

Reizen & prijzen

Beste reistijd Ga in de zomer om optimaal te genieten van het water en alle terrasjes. Of juist hartje winter: Hamburg in de sneeuw is erg romantisch en de kerstmarkten zijn sfeervol en gezellig.

Vliegen Vanaf Amsterdam vlieg je rechtstreeks naar Hamburg met Lufthansa. Een retourtje (16 t/m 18 december, peildatum 22 september) kost €90.

Trein Met de trein reis je voor €39 (Euro-spezial Niederlande) of €84,80 (gewoon kaartje) retour naar Hamburg (reistijd vanaf 5,15 uur vanaf Amsterdam Centraal).

Vervoer ter plaatse Hamburg is goed te belopen, zeker als je kiest voor een hotel in

de Neustadt. Maar metro en trams werken ook prima. Een dagkaart kost €6,80.

Reisaanbod Stedentrips naar Hamburg worden onder andere aangeboden door Kras, De Jong Intra, Stedentrip.com en Arke. Alleen Stedentrip.com biedt de hotels uit onze Topselectie aan.

Entrees Zoll Museum €2, Speicherstadtmuseum €3,50, Spicy Gewürzmuseum €3,50, Cap San Diego €7 en Rickmer Rickmers €4.

Reisinformatie De DK Eye Witness Travel Hamburg is veruit de beste reisgids met zeer uitgebreide informatie per wijk, goede stadsplattegronden en leuke suggesties

voor restaurants en cafés (2010, 272 pag., ISBN 9781405347365, €19,50).

Iets summierder, maar gloednieuw is de Dominicusgids Hamburg, Bremen, Bremerhaven. Deze bevat veel achtergrondinformatie, een handige plattegrond en beschrijvingen van de belangrijkste bezienswaardigheden (2011, 147 pag., ISBN 9789025748760, €16).

Veel handige informatie staat ook op www.hamburg-tourism.de.

Eten & drinken Gemiddelde prijzen in €. Koffie/thee 2,50, glas wijn 3, biertje 3,50, ontbijt 8, haringfilets met brood en boter 7,50, soep 7, salade 8, hoofdgerecht 20.

Vis en vertier

Gezelligheid troef is het in Hamburgs beroemdste (of beruchtste?) wijk Sint Pauli. Van oudsher is dit de rosse buurt waar zeelieden hun vertier zochten. In de laatste decennia van de vorige eeuw was het een van de populairste uitgaansgebieden van Europa, met tientallen ruige bars, bordelen, theaters en casino's. De buurt ondergaat echter een metamorfose en wordt steeds aantrekkelijker voor een breder publiek. Als eerste is de centraal gelegen Spielbundenplatz onder handen genomen. Futuristische podia met lichtshows sieren het plein: voor grote optredens en festivals in de zomer en de kerstmarkten 's winters. Gezellig is het zeker,

maar de karakteristieke gebouwen aan de Reeperbahn zoals Café Keese en Theater Schmidt worden nu wel een beetje aan het zicht onttrokken. Hier moet je even een biertje drinken, bijvoorbeeld in de bruine kroeg Das Herz. En er is nog meer in deze buurt dat nooit zal vergaan, zoals het voetbalstadion van FC. St. Pauli en de vismarkt. Hier zijn ook veel leuke cafés en eetgelegenheden. Juist omdat St. Pauli zijn ruige karakter wat verliest, verplaatst het uitgaansleven zich deels naar de Altstadt. Vooral de Deischstraße is de plek om 's avonds te genieten van een Hanzemaaltijd als haring of paling met bietensalade, bijvoorbeeld bij Deichgraf of Alt Hamburger Allspeicher. ►

2. Motel one am Michel

Zeer goede budgetoptie vlakbij de St. Michaeliskerk. Het hotel is erg nieuw en de kamers zijn fris ingericht. Klein nadeel: er zijn geen kasten. Het hotel is behoorlijk groot en populair, dus bij het inchecken kan het wat rommelig zijn.

35 71 89 00, www.motel-one.com, €85, B: 8,5.

Foto links: 3. Hotel Lindner am Michel

barokke kerk wordt door de buurtbewoners liefkozend Der Michel genoemd. Naast de kerk mag je de gildhuisjes van de Krameramt niet missen, net zomin als de eerlijke kost van de Krameramtsstuben.

Kunst en winkelen

Wie liever in de Altstadt blijft, kan niet om de Rathausmarkt heen. Het enorme en rijkversierde Rathaus is een lust voor het oog. Elk halfuur zijn tijdens een rondleiding de schitterende schilderijcollectie en de gewelfde plafonds te bewonderen. Naast het Rathaus ligt het Bucerius Kunst Forum waar steeds wisselende tentoonstellingen zijn. Bij het Centraal Station vind je een van de interessantste galeriën van Noord-Duitsland: de Hamburger Kunsthalle. Oude meesters zoals Cranach hangen nooit ver van modernere collega's als Munch, Picasso en Van Gogh. Vergeet ook niet even langs de overblijfselen van de Sint Nikolai te lopen, de Gedächtniskirche in Berlijn valt bij deze getuige van de Tweede Wereldoorlog bijna in het niet. De Rathausmarkt is ook het ideale startpunt voor winkelen. Om de hoek liggen aan de Bergstraße en de kilometerlange Mönkebergstraße de bekende ketenwinkels. Leuker is het echter richting Neuer Wall te lopen: tjokvol chique overdekte winkelarcaden rond de Hohe en Große Bleichen met antiekwinkels, boetiekjes van onafhankelijke ontwerpers, kookwinkels en gezellige tearooms. Bij Bricks kun je even heerlijk ontspannen na al dat winkelen. ●

Ook 's ochtends wordt in Hamburg goed voor de maag gezorgd. Voor een stevig ontbijt is de Altstadt wederom 'the place to be'. Het ontbijtbuffet in het Alsterpavillon is uitstekend en het uit-

Aangezien dit het hart van Hamburg is, zijn er verschillende opties voor een welgevulde dag. Wie zin heeft in groen en rust kan een wandeling maken langs de Binnen Alster en vervolgens langs het stadsmeer de Buiten Alster; een route van ongeveer 3 kilometer. Een roeibootje of kano huren, is een prettige besteding van de middag, maar doorlopen naar het stadspark Planten und Bomen kan ook. Hier is een schitterend aangelegde botanische tuin met watervallen en fonteinen en vooral veel rust. Even verderop in de Neustadt ligt de St. Michaeliskerk. Deze lichte

Bij Hohe en Große Bleichen liggen chique winkelarcaden

zicht over de Binnen Alster idem dito. Niet vreemd dat hier in de zomer het beste terras van de stad te vinden is.

Topselectie **vervolg**

3. Hotel Lindner am Michel

Lichte, gerieflijke kamers met enorme badkamers en uitzicht op een leuk buurtje in de Neustadt met klokgevels. Vriendelijk personeel en een gezellige hotelbar. 30 70 670, www.lindner.de, €135, B: 8,8.

4. Hotel Hafen Hamburg

Het echte havengevoel vlakbij de Landungsbrücken. Groot complex met lichte, standaard ingerichte kamers en

aardig personeel. Slechts een paar minuten wandelen naar St. Pauli. 31 11 30, www.hotel-hafen-hamburg.de, €90, B: 8,3.

5. Hotel Baseler Hof (foto links)

Toch nog een hotel niet al te ver van het station, vlakbij de Alster. Baseler Hof is een instituut in Hamburg. Het heeft ruime, lichte kamers en vriendelijk personeel. 35 33 99, www.baselerhof.de, €145, B: 8,5.